TİASAD

Türk & İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of Turk & Islam World Social Studies

Yıl: 8, Sayı: 29, Haziran 2021, s. 48-61

Begüm SİVRİ ÖZKARADIĞIN

Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi, begsivri@gmail.com

Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

Gazi Üniversitesi, aytekina@gazi.edu.tr

J. F. MAZAS OP.36 “ETUDES SPECIALES” METODUNA İLİŞKİN ÖRNEK ANALİZ YÖNTEMİ (27 NUMARALI ETÜT ÖRNEĞİ)

Özet

Bu araştırma; mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda viyola eğitimi için sıklıkla kullanılan J. F. Mazas'ın op.36 “Etudes Speciales” adlı metodun armonik, form ve teknik yönden örnek bir analiz yaklaşımını amaçlayan bir çalışma olup; 27 numaralı etüdün incelenmesi ile sınırlıdır. Durum tespitiye dayalı betimsel bir araştırma olan çalışmada; eserin 115 ölçüden oluştuğu, re minör tonda, andante hızında ve 4/4'lük olduğu, sağ el teknikleri bakımından legato, détaché (detaşe), bağlı staccato (stakato), portato, çift ses, pizzicato, arco, aksan, crescendo, decrescendo, gibi teknikleri kapsadığı, sol el teknikleri bakımından ise I-II-III-V geçişli pozisyonların kullanıldığı, çift ses, trill, çarpma, süsleme, flageolet (flajöle), mordan gibi süsleme ve diğer bazı teknikleri kapsadığı anlaşılmıştır. Etüt form açısından ABA formunda, üç bölümlü şarkı biçiminde yazılmış, armonik olarak ise re minör tonunda giriş yaparak fa majör tonunda varış köprüsü şeklinde ilerleyip sib majör tonunda olan B bölümüne başlangıç yapmıştır. B bölümünden tekrar A bölümüne hazırlık amacıyla 14 ölçülük bir dönüş köprüsünün la majörde kalıp tekrar re minör tonunda A bölümü başlamış ardından 11 ölçülük bir codetta ile eser sonlanmıştır. Yapılan çalışmanın diğer metotlarda yer alan etüt analizlerine de ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metot, viyola eğitimi, Mazas, etüt analizi

**EXAMPLE ANALYSIS METHOD REGARDING J. F. MAZAS OP.36
"ETUDES SPECIALES" METHOD (EXAMPLE OF ETUDE NO. 27)**

Abstract

This study aims an example analysis approach of the method titled J. F. Mazas' op.36 "Etudes Speciales" which is frequently used for viola training in institutions providing professional music education in terms of its harmonic, form and technical aspects, and it is limited with the examination of the etude no. 27. In the study which is a descriptive one based on assessment, it was understood that the work consists of 115 meters, is in D minor, andante tempo and 4/4, covers techniques such as legato, détaché, connected staccato, portato, double voice, pizzicato, arco, accent, crescendo, decrescendo for right hand techniques and, for left hand techniques, I-II-III-V transition positions are used along with double voice, trill, grace note, ornament, flageolet, ornaments such as mordent and some other techniques. In terms of form, the etude is in ABA form, composed as a song of three sections, and in terms of harmonic, it starts with D minor and progresses with an arrival bridge in F major and then B section in B-flat major starts. A 14-meter return bridge continued in A major as preparation to A section after B section, then A section starts in D minor and the work ends with 11-meter codetta. It is considered that the study will shed light on the etude analyzes in other methods.

Keywords: Method, viola training, Mazas, etude analysis

1.GİRİŞ

En temel olarak müzik eğitimi, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir (Uçan, 2005, s.14). Müzik eğitiminin temelde üç türü vardır. Bunlar;

1. Genel müzik eğitimi
2. Özengen müzik eğitimi
3. Mesleki müzik eğitimi' dir.

Genel müzik eğitimi, herhangi bir koşul ya da şart aranmaksızın her bireye gerekli müzik kültürünün eşit oranda verildiği bir süreçtir (Çetinkaya, 2011, s. 4).

Özengen müzik eğitimi, müziğin belli dalına özengence ilgili olup bunu geliştirmek ve müziksel davranış kazandırmak ve müzikten zevk almak amacıyla herkese açık bir müzik eğitimi türüdür (Karan, 2011, s. 7).

Mesleki müzik eğitimi ise müziği ya da müziğin herhangi bir dalını meslek olarak yapmak isteyen ve bu konuda yeteneğe sahip olan bireylere uzman eğitimciler tarafından verilen eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi ile müziği meslek olarak seçen bireylere mesleğin gerektirdiği müziksel bilgi, beceri ve birikimlerin kazandırılması amaçlanmaktadır (Tepeli, 2018, s. 28). Ülkemizde mesleki müzik konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri müzik bölümleri, müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar liseleri, Türk silahlı kuvvetleri bando komutanlığı gibi

kurumlarda verilmektedir (Sonsel, 2017, s. 126).

Müzik eğitiminin boyutlarından biri olan çalgı eğitimi ister örgün ister yaygın olsun devinışsel, duyuşsal ve bilişsel davranışları aynı önemle kapsayan mesleki müziğin en önemli boyutlarından birini teşkil etmektedir (Serin Özparlak ve Kalkanoğlu, 2018, s. 611). Müzik eğitimi anabilim dallarından mezun olan öğretmenler derslerinde çalgılarını en etkili şekilde kullanıp meslek hayatlarını çalgılarıyla birlikte iyi bir şekilde yönlendirebilmektedirler. Çalgı eğitiminin alt dallarından biri olan yaylı çalgı eğitimi, keman, viyola, viyolonsel ve kontrbas çalgılarının eğitimidir.

Yaylı çalgılar ailesinin üyesi olan viyola, yaklaşık 1535 yılında Kuzey İtalya'da viyolonsel ve keman ile hemen hemen aynı zamanlarda dünyaya gelmiştir (Varış, 2002, s. 34). Kökeni Barok ve Rönesans döneminde ortaya çıkan viyol ailesine dayanan viyola bugün kullanılan şeklini alana kadar birçok değişimden geçmiş ve bugünkü şeklini 17-18. yüzyıllarda almıştır (Albuz, 1995, s. 9). Boyut olarak belli bir standardı olmayan viyolanın uzunluğu 38-45 cm arasında değişmektedir. Akordu beş ses aralıklarla do-sol-re-la şeklinde yapılmakta ve üçüncü çizgi do anahtarı kullanılarak çalınmaktadır. Bazı tiz seslerde ise dizekte ek çizgi karmaşası olmaması adına sol anahtarına geçiş yapılabilmektedir.

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi verilen tüm kurumlarda, çalgı eğitiminin bir dalı olan viyola eğitimi uygulanmaktadır. Yaylı çalgıların bir üyesi olan viyola hem kendine has bir tınıya sahip olan sesiyle solo performanslar açısından hem de orkestralarda önemli görev üstlenmesi açısından eğitimi gerekli ve önemli olan bir çalgı olmuştur.

Çalgıyı etkin bir şekilde kullanabilme temelde doğru bir çalgı eğitiminden geçer. Doğru bir çalgı eğitiminde en önemli unsurlardan biri de materyal seçimidir. Bu materyaller üç şekilde ayrılabilir; birincisi daha çok tarihsel ve teorik bilgiler içeren akademik yayınlar ve kitaplar, diğeri sonat, konçerto, türkü düzenlemeleri ve özgün eserleri içerisinde bulunduran albümler, bir diğeri ise içinde etütleri barındıran öğrencinin viyoladaki teknik becerilerini geliştirmeyi hedefleyen metotlar olarak değerlendirilebilir (Sonsel, 2020, s. 88). Başlangıç eğitiminden ileri düzeye kadar doğru metot seçimi çalgı eğitiminin sağlıklı gidişatı için oldukça önemlidir. Metotlar kadar bu metotlarda kullanılan etütler de çalgı eğitimi için önemli yer tutmaktadır. Şen (1992) etüdü "öğrenmeyi sağlamada ve öğrenileni derinleştirmede tamamlayıcı bir çalışma" olarak tanımlamıştır. Etütler belli bir teknik beceriyi geliştirmek için yazılabildiği gibi çalışılacak olan esere hazırlık niteliğinde de yazılmış olabilirler (Özdemir ve Dalkıran, 2013, s. 136). Çalgı eğitiminde dolayısıyla viyola eğitiminde bu denli hem de öğrencilere büyük oranda önemi olan etütlerin çeşitli açılardan incelenmesi hem eğitimcilere yol göstermektedir.

Eser ve etüt incelemeleri çeşitli yöntem ve yaklaşımlarla yapılmaktadır. Bunlar:

1. Eseri-etüdü içerdiği teknikler açısından incelemek,
2. Eseri-etüdü formu bakımından incelemek,
3. Eseri-etüdü armonik analizi bakımından incelemek,
4. Eseri-etüdü hedef ve hedef davranışlar yönünden incelemek,
5. Eseri-etüdü içerdiği zorlukları tespit edip çözüm önerileri üretmek incelemek,

6. Eseri-etüdü ritmik ve melodik öğeler açısından inlemek olarak sıralanabilir.

Günümüzde viyola eğitiminde önemli bir yer tutan etütlerin bir arada bulunduğu metotlardan biri de yaklaşık 200 yıldır kullanılmakta olan J. F. Mazas'ın op.36 "Etudes Speciales" dir (Öztürk, Özay, 2008). Fransız besteci, orkestra şefi, kemancı ve pedagog olan Jacques-Fereol Mazas tarafından yazılan 75 etüt üç kitaba bölünmüştür. Bu kitaplardan biri "Etudes Speciales" diğeri "Etudes Brilliantes" ve sonuncusu Paganini'nin 24 kaprisine hazırlık kitabı olarak kabul edilen "Etudes d'Artistes" kitaplarıdır ("Jacques Fereol Mazas", 2020). J. F. Mazas etüt kitapları Türkiye'de çoğu müzik eğitimi anabilim dalında viyola eğitimi için kullanılan ve birçok teknik beceri kazandırmayı sağlayan önemli metotlardır. J. F. Mazas etütleri orta ve ileri düzey öğrenciler için uygun olup sağ-sol el teknikleri açısından oldukça zengindir ve öğrenciye birçok teknik beceri kazandırmayı hedeflemektedir. J.F. Mazas etütlerinde öğretilen tüm davranışlar bir sonraki etütlerde de bulunmakta ve bu öğrenilen teknik becerilerin her seferinde tekrarlanıp pekiştirilmesine fayda sağlamaktadır.

Buradan hareketle araştırmanın problem cümlesi: "J. F. Mazas op.36 "Etudes Speciales" Metoduna İlişkin Örnek Analiz Yöntemi nasıl olmalıdır? Biçiminde oluşturulmuştur.

1.1. Alt Problemler

1. J. F. Mazas op.36 "Etudes Speciales" 27 numaralı etüdün künyesi nasıldır?
2. J. F. Mazas op.36 "Etudes Speciales" 27 numaralı etüde ilişkin sağ-sol el teknikleri hangileridir?
3. J. F. Mazas op.36 "Etudes Speciales" 27 numaralı etüdün form analizi nasıldır?
4. J. F. Mazas op.36 "Etudes Speciales" 27 numaralı etüdün armonik analizi nasıldır?

1.2. Araştırmanın Amacı

J. F. Mazas''Etudes Speciales'' gerek sol el parmaklarının daha iyi gelişimi, gerek temel teknikleri ezgisel bir yapı içerisinde öğretmesi, gerekse sağ elde yayın daha etkin kullanımı açısından oldukça önemli etütler barındırmaktadır (Davisson, 1992; aktaran Öztürk ve Özay, 2008, s. 61). Bu sebeple çalışmanın amacı viyola eğitimi için oldukça önemli bir yeri olan J. F. Mazas''Etudes Speciales'' metodunda bulunan ve örnek olarak ele alınan 27 numaralı etüdün künyesi, sağ-sol el teknikleri, armonik ve form analizi bakımından incelenmesidir.

1.3. Çalışmanın Önemi

Bu araştırma;

1. J. F. Mazas 'Etudes Speciales metodunun viyola öğretiminde vazgeçilmez olması bakımından,
2. Örnek etüd analizine yönelik bir yöntem sunması bakımından,
3. Viyola öğrencilerine seslendirdikleri etüt hakkında kapsamlı olarak bilgi vermesi ve yol göstermesi bakımından önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. J. F. Mazas'ın op.36 "Etudes Speciales" metodu ile,
2. Metotta yer alan 27 numaralı etüt ile,

3. Etüdün künyesi ile,
4. Sağ-sol el teknikleri ile,
5. Form bilgisi ile,
6. Armonik analizi ile sınırlıdır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, J. F. Mazas’ın op.36 “Etudes Speciales” metodunda yer alan 27 numaralı etüdün (“International Music Company No: 1091” edisyonu) analizine yönelik nitel araştırma modelinde durum tespitine dayalı betimsel bir çalışmadır.

Nitel araştırma, araştırmacıların verilere doğrudan kaynağından ulaştığı, olguların derinlemesine anlaşılmasını sağlayacak detaylı betimlemelerin yapıldığı araştırılan konuya geniş bir bakış açısı ile bakılan araştırma türüdür (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016, s. 278).

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırmanın derinleştirilmesi için öncelikte konu ile ilgili literatür tarama çalışması yapılmış, ardından veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen “etüt inceleme formu” kullanılarak toplanmıştır. Hazırlanan etüt inceleme formunda araştırmanın alt problemlerine yönelik sorular bulunmaktadır.

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada kullanılan J. F. Mazas op.36 “Etudes Speciales” metodunda bulunan 27 numaralı etüdün etüt inceleme formunda bulunan sorulara göre tablo halinde künyesi ve sağ-sol el teknikleri belirtilmiş, eser üzerinde biçim öğeleri belirtilmiş ve yine eser üzerinde tonları gösterilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUM

3.1. J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 Numaralı Etüdün Künyesine Dair Bulgu ve Yorumlar

Tablo 1. J. F. Mazas op.36 “Etudes Speciales” 27 numaralı etüdün künyesi

Etüdün Künyesi	
Etüt Numarası	27
Etüdün Temposu	Andante
Etüdün Tonalitesi	Re minör
Etüdün Ölçüsü	4/4
Toplam Etüt Ölçü Sayısı	115

Tablo 1’de görüldüğü üzere etüt toplam 115 ölçüden oluşmaktadır. Bu bakımdan iki sayfa süren etüt uzun olarak değerlendirilebilir. Etüdün temposunun andante olarak yazılması çalınabilirliği açısından kolaylık sağlamaktadır. Tonun re minör olması ise sol elde daha rahat bir çalış sağlamaktadır.

3.2. J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 Numaralı Etüde İlişkin Sağ-Sol El Tekniklerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 2. J. F. Mazas op.36 “Etudes Speciales” 27 numaralı etüdün sağ-sol el teknikleri

Etütte Bulunan Teknikler	
Sol El Teknikleri	Sağ El Teknikleri
<ul style="list-style-type: none">▪ I-II-III-V pozisyonlarda geçişli ve kalıcı çalma▪ Çift ses çalma▪ Trill yapma▪ Çarpma yapma▪ Süsleme yapma▪ Flageolet (flajöle) çalma▪ Mordan yapma	<ul style="list-style-type: none">▪ Legato çalma▪ Détaché (detaşe) çalma▪ Bağlı staccato (stakato) çalma▪ Portato çalma▪ Çift ses çalma▪ Pizzicato (pisikato) çalma▪ Arco (arko) çalma▪ Aksan yapma▪ Crescendo (kreşendo) yapma▪ Decrescendo (dekreşendo) yapma▪ Eşit hızda yay kullanma▪ Farklı hızda yay kullanma▪ Bağ içerisinde tel değişimi yapma

Tablo 2’de J. F. Mazas op.36 “Etudes Speciales” 27 numaralı etüdün sağ-sol el teknikleri görülmektedir. Etütte ölçü bazında en çok kullanılan sağ el tekniği legatodur. Ardından sırasıyla detaşe ve bağlı staccato teknikleri yer almaktadır. Viyola eğitiminde legato ve detaşe temel teknikler arasında gelmekte staccato, bağlı staccato gibi teknikler ise daha kapsamlı olarak değerlendirilmektedir. Etüt içerisinde bulunan pozisyon geçişleri arasında en sık kullanılanı 1-3 pozisyon geçişidir. Hem sağ el tekniği hem sol el tekniği olarak kabul edilen çift ses çalma etüdün B bölümünde sıklıkla kullanılmaktadır. Bunun dışında sol elde trill, çarpma, mordan gibi süsleme teknikleri kullanılmaktadır.

3.3. J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 Numaralı Etüdün Form Analizine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Şekil 1. J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 Numaralı Etüt Form Analizi

13 *dolce*

18 *p*

21 *cresc.* **Varış Köprüsü** IV -

25

29 *sostenuto* *f* *p*

33 *cresc.* *f* *dolce* **B**

39

45 *cresc.*

52 *dolce*

60 *p* *f* *p* *f* *mf*

65 *mf* *p* **Dönüş Köprüsü**

71 *mf* *p* *mf*

J. F. Mazas Op.36 "Etudes Speciales" Metoduna İlişkin Örnek Analiz Yöntemi (27 Numaralı Etüt Örneği)

76 Flageolet harmoniques

81 A

p crescendo f p pizz. arco cresc.

88 p pizz. arco III (4)

93 dolce

98

102 Codetta con forza e sostenuto

106

111 p pp

Şekil 1’de görüldüğü gibi J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 numaralı etüt ABA biçiminde üç bölümlü şarkı formunda yazılmıştır. A bölümü B bölümüne varış köprüsüyle bağlanmış ardından B bölümünden tekrar A bölümüne dönerken dönüş köprüsü kullanılmıştır. Etüdün codetta ile bittiği görülmektedir. Etüt öğrencilerin üç bölümlü şarkı formu hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır.

3.4. J. F. Mazas Op.36 "Etudes Speciales" 27 Numaralı Etüdün Armonik Analizine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Şekil 2. J. F. Mazas Op.36 "Etudes Speciales" 27 Numaralı Etüt Armonik Analizi

The image displays a musical score for J. F. Mazas Op.36 "Etudes Speciales" No. 27, titled "Andante." The score is written for a single melodic line in 2/4 time. The key signature is one flat (B-flat). The score is divided into measures, with measure numbers 27, 8, 13, 18, 21, 25, 29, 33, 39, and 45 marked. The score includes various performance markings such as "pizz." (pizzicato), "arco" (arco), "p" (piano), "f" (forte), "cresc." (crescendo), "dolce" (dolce), and "sostenuto" (sostenuto). The harmonic analysis is indicated by Roman numerals (I, V, VII, IV, III, II, VI, V, etc.) and chord symbols (Dm, F, C, Bb) placed below the notes. The analysis shows a progression of chords throughout the piece, with some chords being marked as "I" (tonic) or "V" (dominant). The score is presented in a single system, with the measures numbered 27, 8, 13, 18, 21, 25, 29, 33, 39, and 45. The harmonic analysis is indicated by Roman numerals (I, V, VII, IV, III, II, VI, V, etc.) and chord symbols (Dm, F, C, Bb) placed below the notes. The analysis shows a progression of chords throughout the piece, with some chords being marked as "I" (tonic) or "V" (dominant).

52 *dolce* V I II I V I II I V

60 V / IV V / V

65 V I V I VI I VII / V I

71 VI I VII / V I VI I VII / V I V

76 I V I V Flageolet harmoniques

81 *p crescendo* I V *pizz.* *arco* *cresc.*

88 I VII / V III (4)

93 VII / V II *dolce*

98 IV VII^b IV V

102 III II V *con forza e sostenuto* I II^b V

106 I V I II^b V I

Şekil 2’de görüldüğü gibi J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 numaralı etüt re minör tonunda başlamaktadır. Re minör tonu içerisinde farklı derecelerde seyreden etüt fa majör tonda olan varış köprüsü ile Bb tonda olan B bölümüne geçiş yapmaktadır. B bölümünün ikinci kısmı re minör olarak başlamış ve la majör tonda dominantta kalarak tekrar re minör tonla A bölümüne geçiş yapmaktadır. A bölümünün sonunda 11 ölçülük bir codetta ile etüt sonlandırılmıştır.

Şekil 3. J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” 27 numaralı etüt form ve armonik analizi şematik görüntüsü

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuçlar

Bu araştırmada J. F. Mazas’’Etudes Speciales’’ kitabında bulunan 27 numaralı etüt künyesi, sağ-sol el teknikleri, armonik ve form analizi açısından incelenmiştir. Re minör tonunda olan etüdün ölçü sayısı 4/4’lük, hızı andante, toplam ölçü sayısı 115 olarak tespit edilmiştir. Temelde birçok teknik beceriyi kazandıran J. F. Mazas’’Etudes Speciales’’ kitabında bulunan 27 numaralı etütte, sağ el teknikleri arasında legato, détaché (detaşe), bağlı staccato (stakato), portato, çift ses, pizzicato, arco, aksan, crescendo, decrescendo gibi teknikler, sol elde I-II-III-V pozisyonlarda geçişli ve kalıcı çalma, çift ses, trill, çarpma, süsleme, flageolet (flajöle), mordan gibi teknikler bulunmaktadır. ABA biçiminde üç bölümlü şarkı formunda yazılmış olan etüt A bölümünde re minör olarak başlamış ardından B bölümünde si bemol majör tonuna geçiş yapmış, dönüş köprüsü ile tekrar A bölümüne geçiş yapmış ve codetta ile sonlanmıştır. J. F. Mazas’’Etudes Speciales’’ metodunun yeni bir teknik öğretmeyi amaçlamak yerine öğrenilen teknikleri bir arada kullanabilmeyi hedeflediği görülmektedir.

Öztürk, Özay (2008) yaptıkları araştırmada J. F. Mazas’’Etudes Speciales’’ kitabını sağ ve sol el teknikleri açısından incelemiş onlar da ilgili 27 numaralı etüde yönelik sağ elde pizzicato çalma, çift ses çalma, değişik yay şekillerini uygulama, sol elde ise doğru entonasyon ile çift ses çalma, I-II-III-V konumlarında kalıcı ve geçişli çalma, flajöle çalma, çarpma ve trill yapma gibi kazanımların olduğu sonucuna varmışlardır bu iki çalışma sonuçları bakımından birbirini destekler niteliktedir. Alpay (2010) ‘‘Viyola Öğretiminde Kullanılan Mazas “Etudes Brillantes Op.36 Book II” Metodu’nun Sağ El ve Sol El Teknikleri Yönünden İncelenmesi’’

adlı çalışmasında metot içerisinde bulunan etütlerde sağ el teknikleri açısından en çok bağlı staccato tekniği geliştirmenin hedeflendiğini, sol elde ise çeşitli süslemeler sayesinde daha iyi bir artikülasyon ve acelite gelişiminin hedef alındığını belirtmiştir bu iki çalışma birbirini destekler niteliktedir. Sonsel (2019), "Hoffmeister "Etüden Für Viola" Metodu'nun İncelenmesi" adlı çalışmasında, viyolonsel, flüt, keman gibi çalgılar için yazılan materyaller hakkında birçok inceleme ve araştırmanın bulunduğunu, viyolanın materyal açısından bu çalgılar kadar zengin olmasa da hali hazırda bulunan materyallerin çeşitli açılardan incelenmesinin hem viyola eğitimcileri hem de viyola öğrencileri açısından önemli ve yararlı olacağını belirtmekte (s. 163), Özkan, Orhan (2017) "Sebastian Lee Op.113 Etüt Kitabı I. Etüdün Teknik ve Biçimsel Analizi" adlı araştırmalarında etütlerin çalgı eğitimi içerisindeki yerini ve önemini belirtmiş ayrıca çalıcının teknik gelişimi amaçlanarak yazılan bu etütlerin kuramsal olarak incelenmesinin hem çalıcının etüt üzerindeki yeterliliğini geliştirmek hem de etüdün kendi teknik amaçlarına hizmet etmesi açısından oldukça önemli olduğunu belirtmekte (s. 84) ve bu görüşler yapılan bu araştırmanın gerekliliğini destekler niteliktedir.

4.2. Öneriler

J. F. Mazas''Etudes Speciales'' metodunda bulunan 27 numaralı etüt legato, detaşe, bağlı staccato, çift ses çalma gibi birçok temel sağ el tekniği barındırması, çeşitli konumlarda kalıcı ve geçişli çalma, süslemeler yapma, çift ses çalma gibi birçok sol el teknikleri barındırması sebebiyle viyola eğitimi sürecinde kullanılması önerilen bir etüttür. Aynı zamanda J. F. Mazas''Etudes Speciales'' metodunda bulunan diğer etütlerin de sağ-sol el teknikleri açısından çeşitlilik göstermesi, birçok farklı tonda ve biçimde yazılması sebebiyle viyola eğitiminde kullanılması önerilmektedir. Viyola eğitiminin ilerleyen sürecinde öğrenci geliştikçe J. F. Mazas'a ait "Etudes Brillantes" ve "Etudes d'Artistes" metotları da kullanılabilir.

Çalgı eğitiminde kullanılan etüt ve eserler sağ-sol el teknikleri, armonik ve form analizi açısından incelenebileceği gibi etüt ve eserlerin kazanımlarının devinişsel ve bilişsel yönden incelenmesinin de viyola eğitimcileri ve öğrencileri için oldukça büyük fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Bu tür incelemeler, müzik eğitimine akademik anlamda değer kazandırmanın yanı sıra eğitmen ve öğrencilerin eğitim sürecini kolaylaştırma anlamında oldukça fayda sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Albuz, A. (1995). *Başlangıç viyola öğretim ve tekniklerinin incelenmesi sınanması ve değerlendirilmesi*. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Alpay, A. (2010). *Viyola öğretiminde kullanılan Mazas "Etudes Brillantes Op.36 Book II" metodunun sağ el ve sol el teknikleri yönünden incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi: Ankara
- Çetinkaya, İ. (2011). *Güzel sanatlar ve spor liseleri müzik bölümlerinde uygulanan viyola dersi öğretim programında yer alan 9. Sınıf düzeyindeki devinişsel kazanımlara, öğrenci ve öğretmen görüşlerine göre ulaşılma durumları*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği
Bilim Dalı, Ankara.

Jacques-Fereol Mazas (2020).
https://en.wikipedia.org/wiki/Jacques_F%C3%A9r%C3%A9ol_Mazas adresinden
erişilmiştir.

Karan, M. (2011). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Koçak, A, Arun, Ö. (2013). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28.

Mazas, J. F. *Etudes speciales op.36 for viola solo*, International Music Company, New York No: 1091.

Özdemir, G, Dalkıran, E. (2013). Viyola öğretimine yönelik örnek etüt analizi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2).

Özkan, E, Orhan, Ş. (2017). Sebastian Lee Op.113 etüt kitabı I. etüdün teknik ve biçimsel analizi. *Fine Arts*, 12(2), 83-91.

Öztürk, F. G., Özay, S., (2008). Keman ve viyola eğitiminde kullanılan Mazas "Special Etudes Op.36" metodunun sağ ve sol el teknikleri yönünden incelenmesi, *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 57-74.

Serin, Özparlak, Ç. ve Kalkanoğlu, B. (2018). Piyano eğitiminde dört el çalışmalarının yeri ve önemi. *The Journal of Academic Social Science*, 6(68), 610-617.

Sonsel, Ö.B. (2017). Bireysel çalgı viyola dersinin öğretim elemanları görüşleri açısından değerlendirilmesi. *EJournal of New World Sciences Academy*, 12(2), 125-134.

Sonsel, Ö. B. (2019). Hoffmeister "Etuden Fur Viola" Metodu'nun İncelenmesi. *Turkish Studies Educational Sciences*, 14(1), 149,165.

Sonsel, Ö. B. (2020). Ayfer Tanrıverdi-Viyola Metodu 1 ve Ömer Can- Viyola Eğitimi 1 kitaplarının karşılaştırmalı incelemesi. H. Şahin (Ed.), *Eğitim Bilimleri Teori, Güncel Araştırmalar ve Yeni Eğilimler* içinde (s. 87-99). Karadağ:Çetinje

Şen, S., S. (1992). *Evrensel keman teknikleri kullanılarak Türk folkloruna ve evrensel müziğe dayalı özgün keman etütlerinin yaratılması*. Yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Tepeli, H. (2018). *Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren kurumların çok yönlü incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Konya.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar ilkeler yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Genişletilmiş 3. Baskı, Evrensel Yayınevi: Ankara.

Varış, Y. A. (2002). *Viyola ve kemanın benzer ve farklı özelliklerinin fiziki ve teknik kullanım açısından incelenmesi ve bu özelliklerin ortaya çıkardığı ilişkilerin viyola eğitimine*

J. F. Mazas Op.36 “Etudes Speciales” Metoduna İlişkin Örnek Analiz Yöntemi (27 Numaralı Etüt Örneği)

yansıması. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.